

УДК 342:32.316.334.3

Х. Федорчак

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Досліджено формування нормативно-правової основи державної політики України у сфері запобігання і протидії корупції відповідно до ратифікованих в Україні міжнародних правових актів, які закріпили міжнародні стандарти політики запобігання та протидії корупції. Проаналізовано суттєві зміни чинного антикорупційного законодавства у контексті наближення його до сучасних європейських правових норм.

Ключові слова: державна політика, корупція, запобігання корупції, протидія корупції, механізми державного управління, антикорупційне законодавство.

Корупція у діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування знижує ефективність механізмів управління в органах державної влади та місцевому самоврядуванні, “роз’їдає” основи довіри громадян до державної та регіональної влади, ставить під сумнів їх спроможність забезпечити належне управління загалом. В Україні корупція стала універсальною проблемою, яка надзвичайно негативно впливає, передусім, на взаємовідносини громадян з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування у регіоні, до яких безпосередньо звертаються громадяни при практичній реалізації своїх конституційних прав і свобод.

Найбільшу загрозу для державної політики запобігання і протидії корупції на регіональному рівні становить сприйняття громадянами корупції як свого роду “спрощеної форми” отримання адміністративних послуг, що є для них комфортнішим, швидшим та найбільш дієвим, хоча і протиправним, засобом вирішення питань, досягнення певних цілей, аніж подолання численних бюрократичних перепон, які, до того ж, нерідко ставляться умисно.

Основні поняття державної політики запобігання і протидії корупції з загальнотеоретичних позицій вивчали М. Бесараб, Ю. Дмитренко, А. Кушніренко, М. Павловський, М. Пірен, а вплив корупції на соціально-політичні процеси – В. Борисов, Г. Леліков, М. Камлик, О. Маркеева. Вчені науки державного управління В. Авер’янов, В. Бакуменко, С. Дубенко, Т. Мотренко, Н. Нижник, В. Олуйко, О. Прохоренко, М. Стрельбицький, В. Щербань проводили дослідження корупції переважно з позицій аналізу нормативно-правового забезпечення діяльності державних службовців, а дослідники О. Оболенський та С. Серьогін проаналізували вплив корупції на ефективність професійної діяльності державних службовців.

Однак нормативно-правове закріплення державної політики запобігання і протидії корупції все ще не отримало належного узагальнення у наукових доробках вчених. До того ж, останні суттєві зміни чинного антикорупційного законодавства також потребують нового наукового осмислення і вироблення нових наукових підходів, зокрема й до механізмів державного управління у цій сфері.

Отже, дослідження нормативно-правового закріплення державної політики запобігання і протидії корупції в Україні є актуальним, що й зумовлює вибір теми цієї статті.

Нормативно-правову основу державної політики запобігання і протидії корупції становлять ратифіковані в Україні міжнародні нормативно-правові акти. Серед таких документів особливо важливими є ухвалені на восьмому конгресі ООН, який відбувся в Гавані у 1990 р., “Практичні заходи боротьби з корупцією”. Ними окреслились найбільш важливі завдання для подолання корупції [1]. Донині ці завдання не змінювалися. Вони уточнювалися, деталізувалися в різних документах, прийнятих в рамках ООН, зокрема в Декларації ООН “Про боротьбу з корупцією та хабарництвом в міжнародних комерційних операціях” (1996 р.) [2], Міжнародному кодексі поведінки державних посадових осіб (1996 р.) [3] тощо. Зазначені документи мають рекомендаційне спрямування. Водночас саме вони відіграли ключову роль у підготовці міжнародно-правових актів, які закріпили міжнародні стандарти політики запобігання та протидії корупції.

Одним із найважливіших міжнародних нормативно-правових актів, що визначають правову основу політики запобігання і протидії корупції, є Конвенція Організації Об'єднаних націй проти корупції від 31 жовтня 2003 р., яка була ратифікована в Україні 18 жовтня 2006 р., а набрала чинності 1 січня 2010 р. Конвенція має загальне спрямування, а її цілями є: 1) сприяння вжиттю й посиленню заходів, спрямованих на більш ефективне й дієве запобігання корупції та боротьбу з нею; 2) заохочення, сприяння та підтримка міжнародного співробітництва й технічної допомоги в запобіганні корупції та в боротьбі з нею, зокрема в поверненні активів; 3) заохочення чесності, відповідальності й належного управління громадськими справами й державним майном [4]. Конвенція визначає пакет стандартів, заходів та правил, які всі країни можуть застосувати для зміцнення своїх правових норм та механізмів державного управління у сфері боротьби з корупцією. Конвенцію ООН з протидії корупції можна вважати антикорупційним документом глобального значення, який може стати ефективним управлінським інструментом міжнародного співробітництва у цій сфері.

Окремі європейські нормативно-правові акти також регулюють важливі складові політики запобігання і протидії корупції. Це, зокрема, Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією від 4 листопада 1999 р., яка набула чинності в Україні 1 січня 2006 р. [5] Держави-члени Ради Європи, наголошуючи, що корупція є однією із найнебезпечніших загроз правопорядку, демократії, правам людини, чесності та соціальній справедливості і що вона перешкоджає економічному розвитку та загрожує належному і справедливому функціонуванню країн із ринковою економікою, визнаючи, що корупція має негативні фінансові наслідки для громадян, компаній і держав, а також для міжнародних установ, висловили переконання, що цивільне право обов'язково має сприяти боротьбі із корупцією шляхом надання особам, яким заподіяно шкоду, можливості отримати справедливую компенсацію.

Міжнародні нормативно-правові акти вказують й на кримінальний напрям корупції і, відповідно, вимагають адекватного реагування при здійсненні державної політики запобігання і протидії корупції. До таких нормативно-правових актів належить Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) від 27 січня 1999 р., яка була ратифікована в Україні 18 жовтня 2006 р., а набрала чинності 1 березня 2010 р. [6] та Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191) від 15 травня 2003 р., який був ратифікований в

Україні 18 жовтня 2006 р., а набрав чинності 1 березня 2010 р. [7]. Прийняття Конвенції було зумовлено необхідністю здійснювати у невідкладному порядку спільну кримінальну політику, спрямовану на захист суспільства від корупції, включаючи ухвалення відповідних нормативно-правових актів і вжиття превентивних заходів, адже, як наголошувалось, корупція загрожує правопорядку, демократії та правам людини, руйнує належне управління, чесність та соціальну справедливість, перешкоджає конкуренції та економічному розвитку і загрожує стабільності демократичних інститутів та моральним засадам суспільства.

Важливе значення у міжнародному нормативно-правовому закріпленні державної політики запобігання і протидії корупції має Конвенція з боротьби з підкупом посадових осіб іноземних держав у разі проведення міжнародних ділових операцій від 21 листопада 1997 р., прийняття якої зумовлено тим, що хабарництво отримало широке розповсюдження при здійсненні міжнародних ділових операцій, зокрема й у сфері інвестицій і торгівлі, через що виникають серйозні моральні і політичні проблеми, підриваються основи ефективного управління, наносяться збитки економічному розвитку і спотворюються умови міжнародної конкуренції. Через те, одним із завдань Конвенції є досягнення функціональної еквівалентності заходів, що приймаються сторонами у сфері покарання підкупу посадових осіб іноземних держав без висунення вимог щодо однорідності або щодо зміни фундаментальних принципів правової системи конкретної сторони [8].

Завдання конкретизації, а відтак – наближення політики запобігання і протидії корупції до вирішення безпосередніх проблем відображені у таких нормативно-правових актах Ради Європи, як Двадцять принципів боротьби з корупцією (1997 р.) [9].

Процес формування національного антикорупційного законодавства розпочався у перші роки незалежності. 30 червня 1993 р. було прийнято Закон України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” [10], а 5 жовтня 1995 р. – спеціальний Закон “Про боротьбу з корупцією”. Цей закон кваліфікував корупцію як “діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, направлену на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг” [11]. Однак розпочата 1995 р. в Україні боротьба з корупцією не дала результатів, хоча зміни до базового антикорупційного законодавчого акта – Закону України “Про боротьбу з корупцією” вносили одинадцять разів, прийняли понад 70 нормативних актів, серед них 12 законів і 12 постанов Кабінету Міністрів України [12].

Професор М. Мельник зазначає, що з самого початку логіку формування антикорупційної бази законодавства було порушено, оскільки формування цієї бази мало здійснюватись за схемою концепція – програма – закон – підзаконні нормативно-правові акти. Якщо перші закони були прийняті у 1993 – 1995 рр., то перша програма боротьби з корупцією була затверджена Указом Президента України лише 10 квітня 1997 р., а концепція – 24 квітня 1998 р [13].

Новий Закон України “Про засади запобігання і протидії корупції” був прийнятий Верховною Радою України 7 квітня 2011 р. [14]. Одночасно був прийнятий й Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення” [15], яким встановлена адміністративна та кримінальна відповідальність за вчинення корупційних правопорушень та злочинів.

Із прийняттям 7 квітня 2011 р. Закону України “Про засади запобігання та протидії корупції” відбувся перегляд законодавчих засад антикорупційної політики в Україні. Зміна базового законодавства, перегляд стратегії боротьби із корупцією та затвердження Національної антикорупційної стратегії на 2011 – 2015 рр., об’єктивно, пригальмували процес впровадження в Україні Конвенції ООН проти корупції, яка набула чинності з 1 січня 2010 р.

Із початку 2013 р. здійснено удосконалення нормативно-правової основи державної політики запобігання і протидії корупції. Упродовж квітня – травня 2013 р. Верховною Радою України прийнято пакет антикорупційних законів, якими переглянуто превентивні антикорупційні механізми та процедуру конфіскації відповідно до міжнародних стандартів, а також врегульовано питання відповідальності за корупційні правопорушення та запроваджено відповідальність юридичних осіб за вчинені в їх інтересах або від їх імені корупційні злочини.

Зокрема, Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією” № 221-VII від 18.04.2013 р. (набрав чинності 18 травня 2013 р.) внесено зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення [16] (виключені статті 172-2 і 172-3 та технічно виправлені інші статі). Найбільш суттєві зміни внесені до Кримінального кодексу України [17], зокрема змінились редакції статей 354 (підкуп працівника державного підприємства, установи чи організації), 368 (прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою) 369 (пропозиція або надання неправомірної вигоди службовій особі), 370 (провокація підкупу). До Закону України “Про засади запобігання і протидії корупції” [18] внесені дві зміни – редакційного і уточнюючого типу [19]

Верховною Радою України 14 травня 2013 р. прийнято Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики”, що набрав чинності 9 червня 2013 р. [20]. Цим законом внесені зміни до 25 законодавчих актів, однак найбільш масштабні та системні зміни вперше з часу прийняття внесені до Закону України “Про засади запобігання і протидії корупції”. Зокрема, удосконалено понятійно-категоріальний апарат. Більш чітко та повно визначено коло “близьких осіб”, до яких належать дві підгрупи осіб: 1) чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням; 2) особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом і мають взаємні права та обов’язки із суб’єктом, зазначеним у частині першій ст. 4 цього закону, зокрема особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі. У відповідність до стандартів Ради Європи приведено визначення “конфлікту інтересів”, наявність якого є поширеною передумовою вчинення корупційних правопорушень. Згідно з новою редакцією, конфлікт інтересів – це суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами особи чи близьких їй осіб та її службовими повноваженнями, наявність якої може вплинути на об’єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень. Отже, з наведеного визначення випливає, що особистий інтерес може мати як майнове, так і немайнове спрямування. Крім того, конфлікт інтересів має місце й тоді, коли йдеться про суперечність особистого інтересу близької особи посадовця з

його службовими повноваженнями. Такий підхід узгоджується із правилами щодо конфлікту інтересів, передбаченими ст. 13 Модельного кодексу поведінки державних службовців, що є додатком до Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи R (2000) 10 від 11.05.2000 р. [21].

Важливі зміни відбулися щодо кола суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення. Так, із переліку вказаних суб'єктів виключено військовослужбовців строкової служби та осіб рядового складу органів та підрозділів цивільного захисту, з огляду на відсутність у них повноважень з корупційним ризиком та недоцільність через це покладення на них низки встановлених законодавством обмежень і обов'язків, пов'язаних із запобіганням корупційним проявам. Водночас, до вказаних суб'єктів віднесено посадових осіб всіх без винятку юридичних осіб публічного права, незалежно від джерел оплати їх праці, що спричинено високими корупційними ризиками в державних чи комунальних підприємствах, на яких заробітна плата виплачується за рахунок власних коштів [22].

Відбулось скорочення переліку спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. З числа зазначених суб'єктів виключено податкову міліцію, Військову службу правопорядку у Збройних силах України та підрозділи внутрішньої безпеки митних органів. Такий підхід повністю узгоджується із положеннями ст. 36 Конвенції ООН проти корупції [23] та ст. 20 Кримінальної конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією [24] щодо забезпечення спеціалізації правоохоронців, які здійснюють заходи з боротьби з корупцією. Крім того, цей крок забезпечить виконання Україною рекомендації, наданої в рамках оцінки реалізації Стамбульського плану дій по боротьбі з корупцією [25] щодо скорочення кількості правоохоронних органів, представники яких уповноважені складати протоколи про адміністративні корупційні правопорушення [26].

Для удосконалення державної політики запобігання і протидії корупції важливе значення має конкретизація антикорупційних обмежень. Це, зокрема, обмеження щодо суміщення та сумісництва з іншими видами діяльності. Так, згідно із внесеними змінами, особам, уповноваженим на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не дозволяється займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України [27]. Своєю чергою, обмеження щодо участі вказаних осіб в роботі підприємств або організацій, що мають на меті одержання прибутку, приведено у відповідність до Рішення Конституційного Суду України № 6-рп/2012 від 13.03.2012 р., згідно з яким посадовим особам дозволяється брати участь у загальних зборах товариства. Відтак, обмеження поширюється лише на входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради відповідних підприємств або організацій [28].

У процесі удосконалення нормативно-правової основи державної політики запобігання і протидії корупції 18 квітня 2013 р. прийнято Закон України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України" (початок чинності – 15 грудня 2013 р.) [29]. До Кримінального кодексу України, окрім уточнень і доповнень багатьох статей, введено дві окремі статті: ст. 96-1 (спеціальна конфіскація) та ст. 96-2 (випадки застосування спеціальної конфіскації) [30]. У Кримінальному процесуальному кодексі України

доповнено ст. 91, 100 частинами про спеціальну конфіскації та у цьому ж контексті проведено відповідне редагування окремих частин ст. 167, 170, 172, 174, 374 [31].

Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб)” від 23.05.2013 р. (початок чинності – 1 вересня 2014 р.) вніс суттєві зміни щодо відповідальності юридичних осіб, зокрема й за корупційні діяння [32]. Так, зокрема, загальну частину Кримінального кодексу України доповнено цілим розділом XIV-1 “Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб”, які зачіпають й корупційні діяння юридичних осіб [33]. Також до Кримінального процесуального кодексу України включено окрему ст. 64-1 (представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження), а також зроблено відповідні уточнення і доповнення, що стосуються кримінально-процесуального провадження щодо юридичних осіб, зокрема й по справах про корупцію [34]. Підписання Президентом України 18 червня 2013 р. останнього із згаданих вище Законів України по суті означало завершення чергового етапу реформування системи запобігання і протидії корупції. Адже ці закони спрямовані на виконання значної частини рекомендацій GRECO та експертів, які здійснювали аналіз стану імплементації в Україні Конвенції ООН проти корупції.

Отже, процес формування нормативно-правової основи державної політики запобігання і протидії корупції, який розпочався у перші роки незалежності, відбувався згідно з положеннями ратифікованих в Україні міжнародних нормативно-правових актів. Однак розробка законодавства без попереднього і належного його концептуального обґрунтування не сприяла високій ефективності при практичній реалізації антикорупційної політики. Це, закономірно, вимагало перегляду важливих засад нормативно-правової основи державної політики запобігання і протидії корупції. Тому на сьогодні Верховною Радою України прийнято пакет антикорупційних законів, якими переглянуто превентивні антикорупційні механізми та процедуру конфіскації відповідно до міжнародних стандартів, а також врегульовано питання відповідальності за корупційні правопорушення та запроваджено відповідальність юридичних осіб за вчинені в їх інтересах або від їх імені корупційні злочини. Ці законодавчі зміни та доповнення є важливою правовою основою удосконалення державної політики запобігання і протидії корупції в Україні.

Перспективою подальшого дослідження може бути аналіз на новій правовій основі організаційного та інституційного удосконалення системи та механізмів державного управління у сфері запобігання і протидії корупції.

Література

1. Хронология работы и инициативы Организации Объединённых Наций по укреплению международного сотрудничества в борьбе с коррупцией и разработке эффективных антикоррупционных стратегий и мер [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://crimecor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=5075E88EA658E521EE1099C079220F9A?art_id=48270&cat_id=46352.
2. Декларация Организации Объединённых Наций про борьбу с коррупцией и хабарничеством у международных коммерческих операциях від 16.12.1996 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_369.

3. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб від 27.03.1996 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_788.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
5. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_102.
6. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_101.
7. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_172.
8. Конвенция по борьбе с подкупом должностных лиц иностранных государств при проведении международных деловых операций [Электронный ресурс]. — Режим доступа : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_154.
9. О двадцати принципах борьбы с коррупцией [Электронный ресурс] : Резолюция (97) 24 Комитета министров Совета Европы. Принята Комитетом министров 06.11.1997 г. на 101-й сессии. — Режим доступа : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_845.
10. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України № 3341-ХІІ від 30.06.1993 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 1993. — № 35. — Ст. 358.
11. Про боротьбу з корупцією : Закон України № 356 від 05.10.1995 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 1995. — № 34. — Ст. 266.
12. Ковбасюк Ю. Антикорупційна політика державних органів влади / Юрій Ковбасюк // Віче [Текст]. — 2010. — № 17. — С. 19—22.
13. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії) [Текст] : монографія / М. І. Мельник. — К. : Юрид. думка, 2004. — 400 с.
14. Про засади запобігання і протидії корупції. Закон України № 3206-VI від 07.04.2011 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2011. — № 40. — Ст. 404.
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення : Закон України № 1508-VI від 11.06.2009 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2009. — № 46. — Ст. 699.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР [Текст]. — 1984. — Додаток до № 51. — Ст. 1122.
17. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2001. — № 25/26. — Ст. 131.
18. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України № 3206-VI від 07.04.2011 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2011. — № 40. — Ст. 404.
19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією [Електронний ресурс] : Закон України № 221-VII від 18.04.2013 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/221-18>.

20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної антикорупційної політики [Електронний ресурс] : Закон України № 224-VII від 14.05.2013 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/224-18>.

21. Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=ADD49945492AB4622122873FCCB7BD8D?art_id=48082&cat_id=46352.

22. Про засади запобігання і протидії корупції... — Ст. 404.

23. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.

24. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_101.

25. План дій по боротьбі з корупцією для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Російської Федерації, Таджикистану та України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=67DBB5688E73449D3C58796269A96301?art_id=47581&cat_id=46352.

26. Про засади запобігання і протидії корупції... — Ст. 404.

27. Там само.

28. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини першої статті 7, пункту 2 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про засади запобігання і протидії корупції” № 6-рп/2012 від 13.03.2012 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-12>.

29. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України [Електронний ресурс] : Закон України № 222-VII від 18.04.2013 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/222-18>.

30. Кримінальний кодекс України... — Ст. 131.

31. Кримінальний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2013. — № 9/13. — Ст. 88.

32. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб) [Електронний ресурс] : Закон України № 314-VII від 23.05.2013 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/314-18>.

33. Кримінальний кодекс України... — Ст. 131.

34. Кримінальний процесуальний кодекс України... — Ст. 88.

Kh. Fedorchak

LEGAL CONSOLIDATION OF STATE POLICY ON PREVENTING AND COMBATING CORRUPTION IN UKRAINE

The formation of regulatory and legal framework of the state policy of Ukraine in the field of preventing and combating corruption is studied in accordance with the ratified in Ukraine international legal acts which consolidated the international

standards of policies to prevent and combat corruption. Significant changes in the current anti-corruption legislation in the context of bringing it to the modern European legal norms are analysed.

Key words: public policy, corruption, prevention of corruption, combating corruption, mechanisms of public administration, anti-corruption legislation.